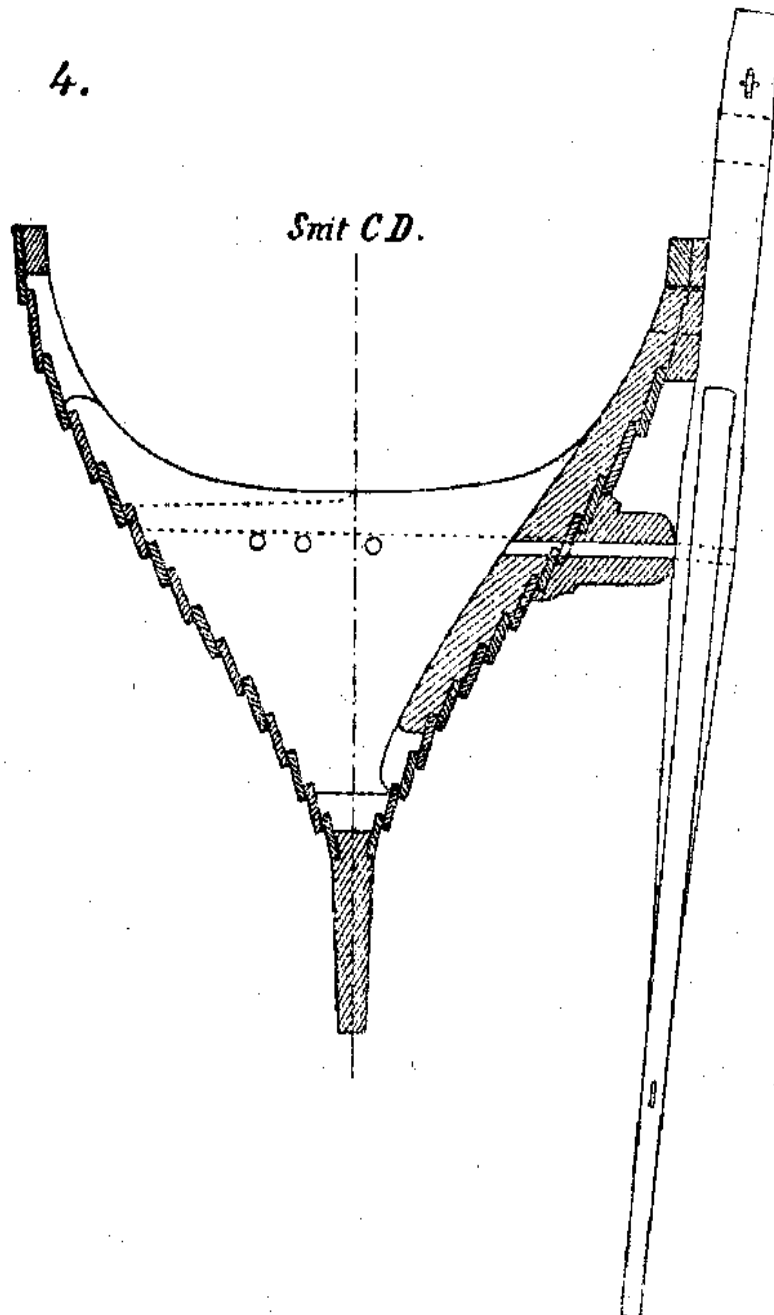

MJØSEN LANGE

Informasjons skriv for stiftelsen Mjøsen Lange
nr. 2 – desember 1999

Leder

Aktiviteten på skipet har vært bra i 1999. Vi har seilt mer enn i fjor og rodd noe mindre. Vi vil at stifterne hjelper mer til med å profilere båten i det neste årtusen. Nå ved tusenårs skiftet ser man seg til bake – og der står vi! Vær med og grip denne unike muligheten. Vi vil begynne året med et medlemsmøte hvor alle våre ideer kan diskuteres.

Høvedsmann Kai

Borre kaupangen 1999

Ebbe, Tine og Kai reiste nedover fredag 9. juli for å delta på kaupangen. Vi hadde fått tildelt en plass midt i leiren, men har dessverre ikke noe "landfaste" aktiviteter ennå. Vi sjøsatte skipet på havna og stilte opp tidlig på lørdagsmorgen rett utenfor leiren. Vi erfarte at interessen var liten, bla av tekniske årsaker, men også av praktiske årsaker, fordi leiren hadde minst 50 telt med allslags tilbud. Skipet vårt forsvant litt i mengden av tilbud. Vi hadde et par artige roturer med vikingdeltakere fra leiren og til slutt med mannskapet på et svensk vikingskip, Vidfavne, som for oss var en opplevelse. Vi erfarte at det å tjene penger på dette gikk ikke, men at deltakerne i leiren satte veldig pris på at vi var der og rodde og seilte rett ut for leiren. Vi ble bla videofilmet for framtidig bruk i Midgards senteret ved Borrehauane som åpner antakelig til neste år. Våre tanker rundt neste års kaupang er at vi avholder råseils kurs for råseilere, isteden for å fri til publikum om å komme opp i skipet for å delta på tilfeldig roing.

Veiledning i råseiling på Mjøsa.

Christian Weihe kom og ga oss mer opplæring i råseiling i sommer. Vi håper at han kan komme tilbake til sommeren og lære oss mer.

Han har utdanning fra Fosen folkehøyskole og har bla vært med å lært opp mannskapet på vikingskipet Vidfavne fra Göteborg.

Vikingskipet Vidfavne

Vi møtte mannskap på denne flotte skipet under Borre kaupangen. Vi fikk nummer 1/1999 av "Hlidskjalf" som er gitt ut av Sällskapet Vikingtida Skepp. De skulle seile nedover norskekysten og tilbake igjen ved stadig å bytte mannskap og høvedsmann.

De hadde bygd opp en stall av dyktige høvedsmenn og mannskap slik at de kunne holde båten i drift over lengere tid. Høvedsmann Jørgen Johansson hadde ført skipet opp til Borre.

Styrebord på Viking skip

Skipet Snorri bygget i Maine seilte i 97 og 98 over fra Grønland til Canada. Første året slet de mye med rorkonstruksjonen. Det forsøkte med ulike typer for å øke styre egenskapene, både med dypere ror og med større areal under vannoverflaten. De utviklet bla en skinnsekk til å tre på roret, og prøvde ut et asymmetrisk ror som er bredest mot baugen og svakt avsmalnende bakover (som en flyvinge). Vi har også diskutert om roret på vår egen båt er godt nok.

Skipet Olav Tryggvason

Vikingskipet fra 1000 års feiringen i Trondheim er kjøp av Bastøy landsfengsel som prosjekt for innsatte og ansatte. Denne ble ikke brukt under Borre Kaupangen-99.

ARRANGEMENTER I ÅR 2000

Av arrangementer vi foreløpig er involvert i eller planlegger å følge opp er:

31.12.99 **Nyttårsfeiring på Nedre Berg Gård.**

Meld det på årets siste og største nyttårsmarkering her i distriktet. Vikingskipet vil inngå i utsmykningen på festen.

Mandag 10. januar 2000 kl 19-21:

Medlemsmøte på vertshuset Solveig

Her vil vi vise videofilm av båten, bilder fra turer, roprotokollen vil bli gjennomgått og planer for inngangen til det tredje år tusen vil bli diskutert. Vi planlegger å ha årsmøte i slutten av februar/begynnelsen av mars. Egen innkalling kommer. Vi forventer at **alle** stifterne og **mange** andre interesserte kommer på dette vintermøte.

18.-20. februar 2000:

Vikingskips seminar i Göteborg

Påmeldingsfrist 17. desember. Allerede 15 skipslag med 100 personer er påmeldte til dette arbeids seminaret for råseilere i Norden. Her vil sikkerhet, seilingsteknikk og vedlikehold av båter bla være tema. Jon Godaler bla en av foredragsholderne, Send kr 400.- til giro 7262.05.26216 og vi vil foreta en samlet påmelding.

25.-27. februar 2000:

Kapprising i York

Vi har tilbud fra Bergen om å få frakte båten over. Det gjenstår å skaffe interessert romanskap og finansiering. Interesserte må komme på medlemsmøte.

Mars 2000 Birkebeiner rennet

Mjøsen Lange pyntet opp ved seierspallen på Birkebeiner rennet i år. Vi ønsker å bruke skipet på samme måte til neste år.

8.-16. mai 2000: Oslo Byjubileum

Oslo 1000 år feires fire ganger i løpet av år 2000. Det andre arrangementet i mai har bla med vikingtid – middelalder som tema. . Furuset bydel arbeider med tilrettelegging av arrangementet.

3. – 4. juni 2000:

Lørenskog dagene

Roing på Mønevann sammen med Borre Vikinglag. Årlig lokalarrangement med god oppslutning. Vi har avtalt at vi kommer på 2000 års arrangementet. Endelig dato vil bli fastsatt av kulturkomiteen.

10. juni 2000:

Kapprising på Mjøsa

Årlig lokal Mjøsregatta. Dette har vært arrangert de to siste årene på Hamar. Hva kan dere gjøre for å få litt mer fart på dette?

24.- 29. juni 2000

Bergen kulturby Europa 2000

Stort arrangement i Bergen i anledning at de er valgt til kulturby år 2000. Andelslaget Håkon Håkonsen har avtaler med arrangør komiteen om å bruke vågen uka etter st. hans. Vi er invitert, og venter spent på programmet.

8. - 9. Juli 2000: Borre kaupangen

Årlig vikingmarked sør for Horten. Norges beste vikingmarked med utstillere fra hele Europa. Vi planlegger å tilby råseils kurs i forbindelse med opplæring av styrmenn og seilmannskap. Dato er ikke kjent da bladet gikk i trykken.

23.-28. juli 2000: Viking Sail 2000

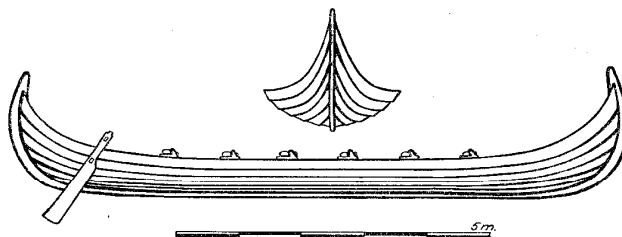
Canadisk arrangement i L'Anse Aux Meadows for å markere 1000 års jubilet for vikingferder til USA og Canada. Vi er påmeldt (for et år siden) men må ha mye finansiell og praktisk støtte på plass for å kunne delta på dette. Egenandel vil være på ca 2500 pr deltaker, hvorav ca 1500 refunderes. Reise for båt og mannskap og opphold i telt(!) vil dekkes av arrangør. Praktisk må vi utskipe båten ca 10 juli og vil være tilbake 12. august. Her er oppgaver til alle. Bli med i Leivs kjølvann 1000 år etter.

Lørdag 16 sept 2000:

Vannhelg på Mjøsa

Sammen med andre vannorganisa-sjoner vil vi i år forsøke å få til et arrangement på Vingnes.

Ha en god jul og et aktivt nyttår
Styret

Stiftelsen Mjøsen Lange
Storgt 121 N-2615 Lillehammer
Ansvarlig redaktør og Hovedsmann:
Kai Gjessing
Utgitt 15. desember 1999
www.nif.idrett.no/padling/Lillehammer/Vikingskip.html
Telefon: +47 61221810

Bildene er fra Vikingskipene av Brøgger (1950) og De skjulte skipene av Marstrander (1986)

Sendes straks og uten opphold til:

Historisk stoff.

Hvor kommer vikingskipene fra? Under besøk i British museum i sommer er det tegn som tyder på at bruk av styrebord (på begge sider) med rå seil er en meget gammel teknikk. Hvorfor brukte vikingene bare et styrebord? Er dette overført fra Middelhavet og nordover etter hvert som isen trakk seg tilbake etter istiden?

Seil føring

Vår fremste ekspert på dette området, direktør Arne Emil Christensen ved vikingskipsmuseet på Bygdøy har rekonstruert riggen på Gokstadskipet. Nyere beregninger viser at masten var ca 10 meter høy og seilet hadde en bredde på ca 12 meter. Regner man med en seilhøyde på ca 6 meter får en et seil som er dobbelt så bredt som høyt. Dette stemmer godt overens med bildesteinene fra Gotland. Det svenske skipet Sigrid Storråda har også presisert dette. De mener å ha utviklet en seilingsteknikk som gir større stabilitet og meget gode krysnings egenskaper. Deres skip er en kopi av et funn, Og de hadde bla et par seilstikkere de tidligere ikke forstod hvordan de brukte. Ved bredt og lavt seil passet disse stikkene perfekt. Det mente også at en på norskekysten hadde "tatt feil ved nybruk av gamle

båter for lenge siden. Skroget hadde tilnærmet riktig form, men man brukte skonnert seil på de som var høye og smale. (Vel dem om det) Etter Håkon Håkonssons saga ble 46 båter at Gokstad typen slept over land fra Oslofjorden til Mjøsa (Over Enebakk/Glomma??) for å sloss med ribbungene.

Mai nummeret av Scientific American

1999 har en gjennomgang av vikingskip. Den beskriver bla det sensasjonelle funnet under vikingskipsmuseet i Roskilde i 1997. Lengden var på 35 meter. Den lengste Skutelevsbåten var på 29 meter med eik i fra Dublin i kjølen. De danske skipene er markert smalere enn de norske (oseberg/Gokstad). Artikkelen går gjennom skipene som krigs skip i Europa og byggetekniske detaljer. Forfatteren har studert bla studert båt design i bronsealderen i skandinavisk kunst. Han mener å kunne påvise at tidligere antagelser om skinnbåter faktisk er trebåter.

Roskilde vikingskip museum

I år har Roskilde hatt produksjon av ull vikingseil på programmet hele sommeren. Museet er det mest aktive vikingskips sentrum

